

Stilli undan storminum

Soleiðis sum Pauli Ellefsen hevur garterað í — serliga aftaná javndogr — er ókent her á landi.

Onkundi kundi 14. septembur vera nokk so hárreissandi, men ikki ein hálvan skógv móti P. Ellefsen.

Vit vanligu borgarar øtast um handan skrivningarhætt. Tað er einki himpr, ella smávegis briksl, ið fýkur um oyruni á landsins hægstu monnum. Ja, tá teir donsku embætismennir eru frátíknir. Onki minnst eg ið hvussu er til, at til domis Andrias Samuelsen, sáli, og Kr. Djurhuus fingur soviðnar skolar oman yvir seg sum henda bláðskrivning í Dimmu.

Eg ormínist eitt várið á Suðulandinum, eg haldi tað var í 1935, tá tvær orkanir vóru í sama sóllarringi. Soleiðis líkist P. Ellefsens bláðskrivning hesi uppá ein prikk. Brotasjógvarnir hava illa fingið tíð at leggja seg frá Skrokamálunum, tá hann aftur brennur á við somu sjóarilsku.

Hesaferð er tað tó tann munur, at nú eru teir tveir um býti, men gamalt er, at helvtar-býti er gott býti. Í Dimmu nr. 106 stendur við sera feittum stavum: »Hvønn skulu vit

pressa«. Nú er tað fyrst at siga, at hesaferð hevur P. Ellefsen fingið tveir sjógarpar at bróta sló fyrri sær og sjálvur kemur hann otandi seg teimum á baki, friðarligur, sakligur, stuttligur, gnuggjandi sær í lógvarnar.

Hann vil helst fáa tað at siggja út, sum tað er ikki eg, men teir báðir sum siga tað, sum eg taki uppáftur. Men eitt annað kann sigast aftrat, tá ein fyrst er komin í stoyti: Tung er takkar-

leys gerð. Eg eri so góðtrúgvín kanska, men tað er bert ein litil grein í hesum álvarsmálunum, sum verður havt sum kasti-bloðka, tá er einki spennandi at standa við tann bitra endan av sliikum uttandandaferðum. Eg kann bert seta eitt stórt spurn-artekin aftanfyrri? Hetta kunnu teir báðir vátta ella avsanna.

Tó haldi eg, at P. Ellefsen fær eitt hugskot, tá næstan alt er sagt.

Júst so. Okkara egna sitandi stýrið. Ikki bert Atli Dam og

Spakferdigi »spekulanturin« Viljormur

Í næstseinstu Dimmu skriver hesin sami, at byggisamtýktin fyrri Havnina er bæði rott og góð, bert tað verður pilkað og broytt eitt sindur her og eitt sindur der. (Onkrum til vildar). Disse var ordene fra den »spakferdiga«.

Tað var so sanniliga ikki brandstøðina, hann vildi genera við síni skrivning, nei, langt ifrá, tað var bara hasin ovurhonds langi stigin, sum keyptur varð, og als einki brúk var fyrri.

Tað vóru so fá hús, ið hesin sami stigi, kundi nýtast til. So ramsar hann upp, Hotel Hafn-

ia, hospitalið, Lærlingaheimið o.s.fr. At eldur tianverri eisini kann raka slíkar bygningar, full av fólk, nei, so langt tonkir hesin góði Viljormur ikki, tað er jú heilt til fánýtis.

Hesin »spakferdigi« maður hevur jú bert hús í minni stili. Um tað »rama skriggið«, ið ein dagliga kann siggja í donskum bløðum um stóðugt vaksandi »ótillfredsar« danskarar, nýtist eingin Viljormur at siga okkum. Har er sjón fyrri søgn. Tað reina vatnið hjá Viljormi er bert ein evarska litil dropi í havinum.

Opið kjak

Petur Reinert, men eisini teir lógtingsmenn o.s.fr.

Tað er ikki á hvørjum sinni, at fáa so nógvar menn fyrri sama skotið. Tað kann sigast, at tað er at fáa upp í posa og sekk. Tit góðu lógtingsmenn, um tit skuldu havt tøgnskyldu, brótið hana, áðrenn tit sjálvir brotna.

Vágur, tann 31.10.
Hentze Joensen

st-tíðindi

Nýggjur havrættarfundur

3. havrættarfundurin hjá ST, ið endaði í september, fekk ikki umboðini í teimum 148 luttakandi londunum at semjast um týðningarmestu spurningarnar, ið vóru til viðgerðar, og treytað av góðkenning frá aðalfundinum vil ein nýggjur havrættarfundur verða hildin í New York komandi ár. Ætlanin er, at hesin fundur skal byrja 23. mai 1977 og standa við í 7 ella 8 vikur.

Fløiri av umboðsmönnum vóru ógvuliga misnógdir við, at seinasti fundurin einans hevði fá verulig úrslit. Einahelst eru tað spurningar viðvíkjandi nýtsluni av náttúruríkedominum á havbotninum og alheims eftirlit við hesi nýtslu, ið hava velt trupulleikar.

Tó varð sagt frá framstígum á øðrum okjum á seinasta havrættarfund, m.a. viðvíkjandi tiltøkum móti dálking og um juridiskar spurningar í samband við skipan av sonevndum búskaparligum okjum út á 200 fjórðingar hjá fiskivinnulondum. Men veruleikin er tó, at framvegis liggur nógv arbeiði eftir at avrika, áður enn ein nýggj alheims avgerð — konvensjón — um »allar spurningar viðvíkjandi rættarskipanini á havnum« kann verða undirskrivað.

Eitt »samráðingarskjal« við nærum 400 greinum til slíka konvensjón varð borið fram longu á tí havrættarfund, ið endaði 7. mai í ár í New York. Tað er um orðingina av hesum greinum, tær komandi samráðingar skulu snúgvá seg.

St. aðalskrivarin Kurt Waldheim mælti til, at ríkisstýrinu hildu fram við sínámillum samráðingar í tíðarskeiðnum fram til næsta havrættarfundin. Shirley Amarasinghe, ið eisini var formaður á havrættarstevnunum, bað londini um ikki at taka eintættar avgerðir, ið kundu »heina fyrri øllum vónum« um at rokka eitt úrslit.

Stór lán frá heimsbankanum

Heimsbankin og alheimsgrunnurin IDA hevur í tí figgarári, ið endaði 30. juni 1976, lænt út meiri pening enn nakrantíð áður. Hetta skilst av ársfrágreiðing frá heimsbankanum, ið sigur, at hesir stovnar tilsamans hava lænt út 6.632 milljónir dollara — ein vokstur við 736 milljónum dollara í mun til árið frammanundan.

Minningartala teirra sjólatnu

Nú vit halda minningardag teirra sjólatnu, og sjálvt um fimtan ár eru liðin, síðan P.M. Dam, sáli, á Sjómansheiminum helt hesa minningartalu — 1. november 1961 — kann hon álíkvæl siga avvarðandi eins og øðrum almiðli, og havi eg ti heitt á Sosialin um at endurprenta minningartaluna, og hetta ger blaðið sjálvsagt.

Tá eg hoyrði Dam bera fram úr ríku goymslum sínum hesa fráfrú tala, hevði hon fyrri meg so ríkt innihald, at hon festi seg djúpt í minni mítt — eins og annað hann segði — er mær ógloymandi.

Vónandi verða orð og verk hansara okkum ein ríkari áminning sum ári líða.

D.J.S.

VIÐ MINNINGARHATIDARHALDIÐ YVIR SJÓLATNAR FØROYSKAR FISKIMENN HELT P. M. DAM LÓGMADUR, HESA RØÐU:

Ongin mynd er vakari enn móðirin og barnið.

Allur alskur hennara stendur til tað. Og hon er liv og vera tess.

Tað sýgur ikki bara móðurmjólkin, men hana sum hon er, hennara liv. Hennara best og eymasti dráttur verður givin barninum við móðurmjólkin. Hennara dreymur um tess framtíð, hennara vakru dreymur valda henni, ikki bara ta løtuna, tá ið hon hevur barnið við barn, men altíð, hvønn tíma á dagnum.

So hvørt sum tað veksur, letur hon dreymar sínar og ynski fáa orð, orð sum barnið meira fólir enn skilur, men sum barnið kennir eru so sterk, so væl ment, eru tess liv. Og hon, sum hevur verið og er tikið av manni sínum, livsfylgjará sínum, veit onki uttan góð orð og góða mynd at geva av fadírinum og tí starvi og verki, hann fæst við.

Barnið sýgur soleiðis til sín eisini fadírins tokka, fadírins lyndi og lag í livinum í tí arbeiði og strevi, hann hevur, og sum hann hevur givið alla sína meg.

Fadírinn kennir hetta samloð, hesa harmoni bársins og móðurnar millum og kennir, at tey og teirra livslag og dráttur eru eitt við hann og um hann, og hann kennir seg sum ein óloysligur part av teirra veru.

Og litli sonurin lærir soleiðis frá fyrsta degi fadírins tokka, fadírins lag og lyndi at kenna, at elska hann og steyma inni at taka lut í hansara arbeiði, stríði og strevi. Tað festir soleiðis djópari og djópari røtur í bársins

hugan og longsi at vera sum pápin. Og alt hetta her, henda vakra vera, er ein spegil, er ein mynd av tí, sum verður uttan stunda barninum fremst í sál og sinni, sum verður meira og sterkari í hvørjum at festa seg sum bársins mál, tað, tað steyrnir at.

Tað speglar seg í bársins leikum, í báti og øllum til, sum barnið ger sær til eftirlíkingar av fadírins arbeiði, eftirlíkingar av fadírinum, sum hann er, honum, sum mamman hevur sett sum hin fyrsta og størsta og besta at eftirlíka her á foldum.

Soleiðis er í tí litla dronginum skaptur ein óbendilgur longslur, ein óbendilgur vilji at vera á havinum, at vera tá sama sum fadírinn, at fáa lut í øllum til, sum móðirin so vakurt hevur sagt frá, og sum hann hevur lært at seta høgt.

Og hóast móðirin darrar av ótta fyrri tí, ið kemur, tí, ið væntar hennara dýrasta skatti, barninum, soninum, má hon kortini bera fram havið, strevið á havinum, sum nakað, ið má vera dýrmett hjá soninum at knýta lagnu sína og liv sitt til.

Soleiðis verða okkara ungu menn stoyptir í vakrasta formi til sjómenn, til fiskimenn.

Og soleiðis verða teir frá barns beini settir íkkí barna millum tey, ið heima eru men millum alt fólk, tí tað er ikki bara tann ein móðirin, tann eini fadírinn, men tað eru allar móður og allar fedrar at kalla, sum soleiðis av lagnuni eru sett sum venjarar og uppalarar av komandi ættarliðum, komandi røsku og

djörvu ungu monnum okkara, og tað teir, kosnir til hetta strev, leita út á havið, er fólksins tokki og landsins alskur teirra dýrasti gripur, sum gevur teirra livi innihald, sum dregur teir aftur til handa, og sum ger teir eitt við tað hardsbarna livið, sum best teimum ár eftir ár. Í hesum er so stórt goymt, so vakurt varðveitt okkara fjóð, tí onki er stórri og onki er vakrari enn at kenna seg knyttan til land og fólk, at kenna sít liv, sít strev, ikki bara vera fyrri ein sjálvur, men vera sjálv livstreyttin hjá teimum, ið ein elskar og fólir seg eitt við. Tí uttan hetta strev, uttan hetta verk, oftani vágaverk, villni havi, varð okkara fólk fyrri at týnast, at fánast og detta burtur. Og at vera venjari av sjálv um livinum, stríðsnaðurin fyrri framhaldi av ættini, upphaldi av teimum, ið ein hevur kærast, eins og av sjávari fjóðini er kent so víðismikið, at tað er sum lívið gleppur einum av hondum, um tað ikki verur.

Men úti á havinum er ikki bara lystur og leikur. Har eru væl nógvir vakrir og góðir dagar, nógvir hugnaligar lætur. Men fá ið havið reist og stormarnir yla í tognum, tá er spurningurin liv og deyða. Men so mangan hava vit hoyrt, at sjálvt í hesum stríði, hesum bardaga fyrri at bjarga livinum, eru tey, ið sjómáðurin hevur kærast, móðir kóna og børn teimum aldri úr huganum, og tað kenst teimum, sum at tey, ið heima sita, geva teimum eyka meg og óvanliga styrki at balast har úti.

Og hendur tað, at teir kortini mugu lóta, at havið og stormarnir vinna, tá ivast vit ikki í, at teirra sýnasta tanki, teirra tokki eru hjá teimum, ið heima sita, eru við bøn og øllum góðum ynskjunum um, at Hann, ið øllum varðar, má verða eftir hjá teimum. Og tey, ið eru heima og hoyra havið duna í sinum villleika og stormarnar fara um húsalonur sum illir andar, sáta við óttanum og við hjartanum fullum av bønnum um, at teir kortini mugu koma aftur.

Her er eitt samspel, ein samdráttur, ein fylling av kærleika, ið onki mark og onga fjarðuðu kennir, ein fylling av tí vakrasta, sum er í mannasálini, sum so nógv gótt spretir av, sum loysir út tey sterkastu og vakrastu evni.

Og sjálvt um tað hendur, at tey kort-

ini mugu uppliva ta løtuna, tá ið tey mugu ásanna, at teir vóru verandi har úti, er í teimum skapt nakað nýtt, nakað sterkt, sum gevur teimum meg at liva lívið, um tað er enn nú harðari, enn nú sterkari, enn nú tungari enn tað, ið annars dagliga livið býðir.

Tárin renna, men tíðin leikur øll sær, tíðin gevur megina aftur. Og enkan og børnini, ið eftir sita, hava fingið nakað samfátis sum tey hava mist tað dýrasta, hava fingið nakað avbera víðismikið av meg, av livsevnum, sum hann trýtur, ið altíð hevur verið borin á lógnum, og altíð hevur verið skónaður fyrri stríði og trupulleikar.

Lívið gevur og lívið tekur. Vit ið hava fingið ta lagnu sum gávu at sleppa at búgva her á hesum oyggjum at vera eitt sjófarandi fólk, at vera eitt fólk, ið er sermerkt av strevi, av vanda, av váðaferðum eins væl og av blóðum og góðum og kátum lotum, vit hava lætt við at elska okkara land, okkara fólk, elska at vera her og taka við kostunum. Vit hava lætt at hava samkenslu og hava viðfelling hvør við øðrum. Vit eru so fá, kenna okkum sum eina familju, tað ið hendur einum, hendur øllum. Henda samansjóðing, henda lagnan er, tá ið alt kemur saman um, eitt ríki-dømi, ein dýrgripur, so fjøllbroyttur sum fát annað fólk eigur.

Tí er ein dagur sum í dag ikki bara ein sorgardagur, men í djúpaustu merking ein tignardagur. Hann dregur so nógv vakurt fram, samstundis sum vit kennast og tyngjast av sorgarlekunum, sum tók og ofta tók teir bestu í bestu árum frá okkum.

Vit minnst teir við tignarkenslu, við takkarkenslu, og okkara hugur og okkara samkensla leitir til og at øllum, ið sátu teimum næst, sátu eftir við tí sárasta sviðanum í barni. Okkara sál og hjarta eru fyllt við ynskjunum um, at lagnan má vera teimum kortini so blíð, so góð, at tey, tá ið dagur afnar hjá teimum, mugu ásanna, at alt tænt teimum at gagni, sum góvu liv sitt ið hendur Hansara, sum øllum valdar.

Vit biðja øll í samdrátti og samkenslu, at Guds signað má vera yvir minni teirra, ið sjólost her á landi. Og vit gøyma minni teirra djúpt í hjarta okkara við virðing og takkarkenslu.